

Vážené redakcia.

Prečo Vás oslovujem? Som jedným z mnohých potomkov po školskom inšpektorovi Jozefovi Ozábalovi, ktorý v rokoch 1923 až 1942 žil a pracoval v Zlatých Moravciach. Pravdepodobne Vás môj snád' aj príspevok do rubriky „História“ prekvapí. Úvodom popíšem samotnú rodinu inšpektora Jozefa Ozábala tak, ako ju verejnosti predstavil historik Štefan Papp v časopise Záhorie v roku 2005 resp. neskôr v roku v tom istom časopise vnuk inšpektora Jozefa Ozábala Vladimír Blaho. Životný príbeh synov inšpektora Jozefa Ozábala doplním podľa môjho poznania v skratke sám pridám pár fotiek a dokumentov ako obrazovú prílohu.

SLOVO O RODE OZÁBALOVCOV

autor: Štefan Pap – uverejnené v ZÁHORIE r. 2005 - životopisy súrodencov, 10 detí inšpektora Jozefa Ozábala doplnil Jozef Ozábal jeho vnuk

Medzi výrazné učiteľské osobnosti, ktoré pôsobili na území záhorskeho a nitrianskeho regiónu začiatkom 20 storočia, patrí aj Jozef Ozábal, učiteľ, školský inšpektor, národný buditeľ, kultúrno-osvetový pracovník, didaktický spisovateľ, zakladateľ divadelných a speváckych krúžkov na Záhorí a Ponitří, pobočiek Matice slovenskej v Nitre a Zlatých Moravciach.

Školský inšpektor Jozef Ozábal

Matka inšpektora Jozefa Ozábala bola Alžbeta Ozábalová, rodená Kubínová. Bola v priamom rodinnom zväzku z Andrejom Kubínom.

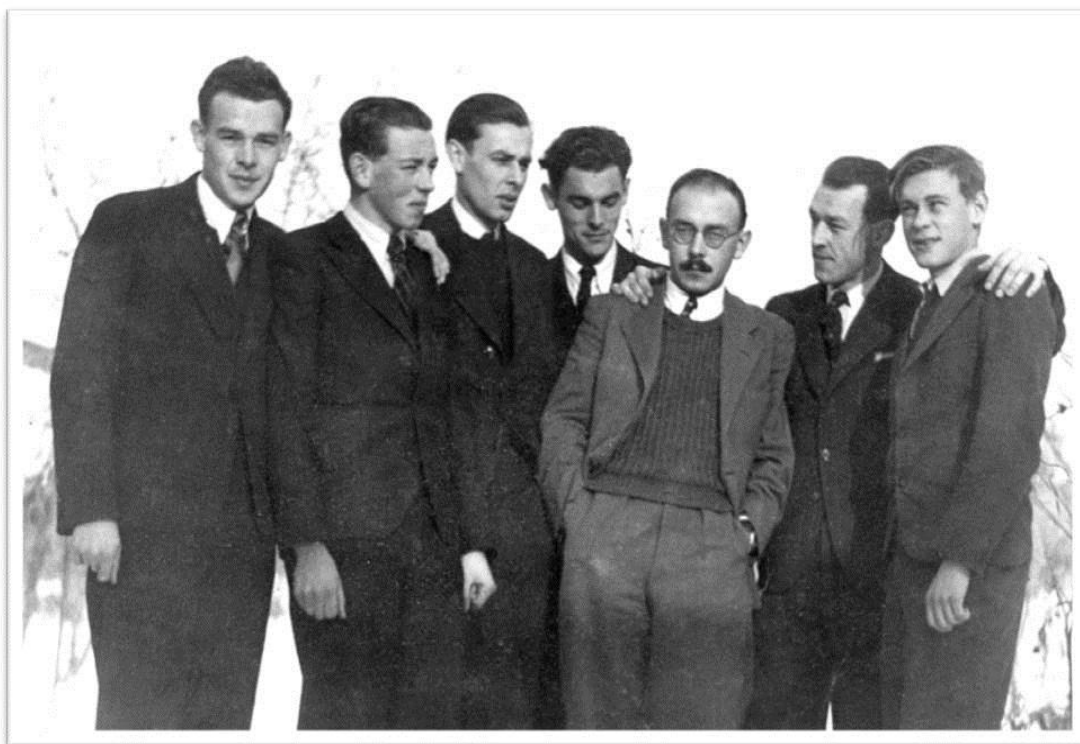
Narodil sa 10. septembra 1880 v Moravskom Svätom Jáne v rodine učiteľa. V roku 1899 ukončil štúdium na Učiteľskom ústave v Modre. Po ukončení učiteľskej prípravky sa stal učiteľom šesťročnej dvojtriednej Rímsko-katolíckej ľudovej školy v Radošovciach. Táto obec na Záhorí bola jediná v ktorej pôsobil ako učiteľ takmer 18 rokov. Začiatkom svojho pôsobenia v Radošovciach sa oženil s Helenou Závodskou. Bola sestrou známeho slovenského národovca, katolíckeho kňaza Jozefa Závodského, administrátora farnosti v Cerovej – Lieskovom a v Marianke, neskôr farár v Banskej Hodruši a v rokoch 1919 – 1930 v Senici. Maďarská vrchnosť ho prenasledovala najmä za jeho prácu s mládežou a za propagáciu slovenskej tlače. V septembri roku 1914 ho vyšetrovali za protivojnovú agitáciu – okrem iného za to, že presviedčal rukujúcich vojakov, aby nestrieľali do Srbov a Rusov. O mesiac na to ho odsúdili na dva roky väzenia za výrok: „Som Slovák a za cieľ som si vytýčil vyslobodenie slovenského národa spod maďarského jarma“.

Ako správca ľudovej školy v Radošovciach Jozef Ozábal bol súčasne organistom radošovskej farnosti v čase, keď radošovskými farármi boli: Ján Bucko, (1892 – 1901), ThDr. Ján Michálek, rodák zo Smolinského, (1901-1913) a ThDr. Štefan Rovenský (1914 – 1929) . V rokoch 1909 – 1918 viedol aj administratívnu agendu miestneho úverového družstva, založeného zásluhou dr. Michálka a jeho kaplána dr. Rovenského 19. júla 1908, kedy sa doň prihlásilo 259 členov. Spolu Dr. Rovenským propagoval v obci modernejšie formy hospodárenia na poliach radošovského chotára, napríklad používanie umelých hnojív, voči ktorým boli radošovskí roľníci nedôverčiví. Krátko po ukončení prvej svetovej vojny vytvoril v Radošovciach 48 členný miešaný spevokol, ktorý účinkoval pri predstaveniach ochotníckych divadelných hier. V tej dobe ich tu začal nacvičovať vedúci obchodník Potravinárskeho družstva Vendelín Pajdušák, otec známej slovenskej astronómky RNDr. Ľudmily Pajdušákovovej, ktorá sa narodila v Radošovciach 29. júna 1916. Prvou divadelnou hrou ktorú s radošovčanmi naštudoval bola a po úspešnej premiére pre veľký záujem obyvateľstva v niekoľkých reprízach uviedol v starej školskej budove vedľa fary (Katolícky dom s divadelnou sálou, javiskom a originálnou oponou, ktorej autorom bol známy moravský maliar z Kňeždubu Joža Uprka, otvorili až v roku 1927) bola tragicky ladená činohra skalického rodáka, evanjelického farára v Moravskom Lieskovom, popredného slovenského dramatika literárneho realizmu Jozefa Holého, Amerikám. Účinkovali v nej títo prví radošovskí ochotníci: v titulnej roli amerikána vystúpil Ján Mikuš, jeho sestru hrala Štefánia Bandulová, ďalej Dionýz Banduľa,

Stanislav Matúš, - Patiš, Imrich Konečný, Rudolf Marko, Ferdinand Mikula, Ferdinand Tokoš, Johana Ravasová, Agneša Poláková a Anna Slobodová. S touto divadelnou hrou vystúpili radošovský ochotníci aj 18. januára 1919 v Župnom divadle v Nitre pri príležitosti inštalácie dr. Ľudovíta Okánika, skalického dekana, do úradu nitrianskeho župana. V pomaďarčenej Nitre po rokoch zazneli krásne slovenské ľudové piesne, ktoré tu zaspieval radošovský spevokol pod vedením Jozefa Ozábala. Radošovčania tu vo štvorhlasnej úprave predniesli piesne: Nitra, milá Nitra, Os severu vietor fúka, Máča dievča konope, Drapce, drapce, drapulienky, Ej topol', topol', U zelenej rakyty, Bol jeden gajdoš, Pod oblôčkom pozerala, Načože sú mi traja kováči a niektoré ďalšie. Vystúpenie radošovských divadelníkov a spevákov na slávnostiach v Nitre malo veľký úspech, čo mohla potvrdiť aj početná výprava Skaličanov a Mokrohájanov, ktorí sem prišli pozdraviť svojho rodáka.

Ešte predtým, začiatkom roku 1918, bol Jozef Ozábal za národnobuditeľskú činnosť ako spolupracovník dr. Pavla Blaha a dr. Jozefa Okánika uhorskou vládou dočasne zbavený učiteľského miesta v Radošovciach. Ale 6. novembra 1918 ho správca školského odboru Dočasnej vlády pre Slovensko so sídlom v Skalici, stredoškolský profesor PhDr. Anton Štefánek, rodák z Veľkých Levár, menoval za jedného z troch škôldozorcov senického školského okresu, v rámci ktorého mal na starosti radošovský obvod. (Škôldozorcovia, školskí inšpektori, ako to nariadil Anton Štefánek, boli „zodpovedný bdiť nad tým, aby maďarský a maďarónsky učitelia našu mládež neotravovali jazykom nám Slovákom naskrz nepotrebným.“) V roku 1919 sa Jozef Ozábal stal školským inšpektorom v Nitre, kde pôsobil do roku 1923. V rokoch 1923 – 1939 Jozef Ozábal pôsobil ako školský inšpektor v Zlatých Moravciach. S jeho menom sú spojené prvé slovenské divadelné predstavenia v Nitre, založenie odborov Matice Slovenskej v Nitre a Zlatých Moravciach, ako aj vznik speváckeho zboru tekovských učiteľov Žitavan. Jozef Ozábal je aj autorom učebníc zemepisu pre ľudové školy Zemepis župy Nitrianskej (Nitra 1923, 1924) a Zemepis župy Bratislavskej (1925). V rokoch 1930 až 1935 pôsobil ako župný spravodaj skautského hnutia okresu Zlatých Moraviec v rámci skautskej župy Nitrianskej. Okresným tajomníkom bol v tom čase aj jeho syn L. Ozábal. V historických materiáloch sa uvádza krstné meno len v skratke. Jednalo sa však z určitosťou o jeho syna Ladislava, ktorý v spomínaných rokoch mal už dostatočný vek na túto funkciu. Jeho mladší brat Ľudovít mal v tom čase len deväť rokov. Do penzie odišiel po 40-ročnej pedagogickej službe r. 1939. Zomrel v r. 1953 v Cíferi v rodine syna Jozefa vo veku nedožitých 73 rokov.

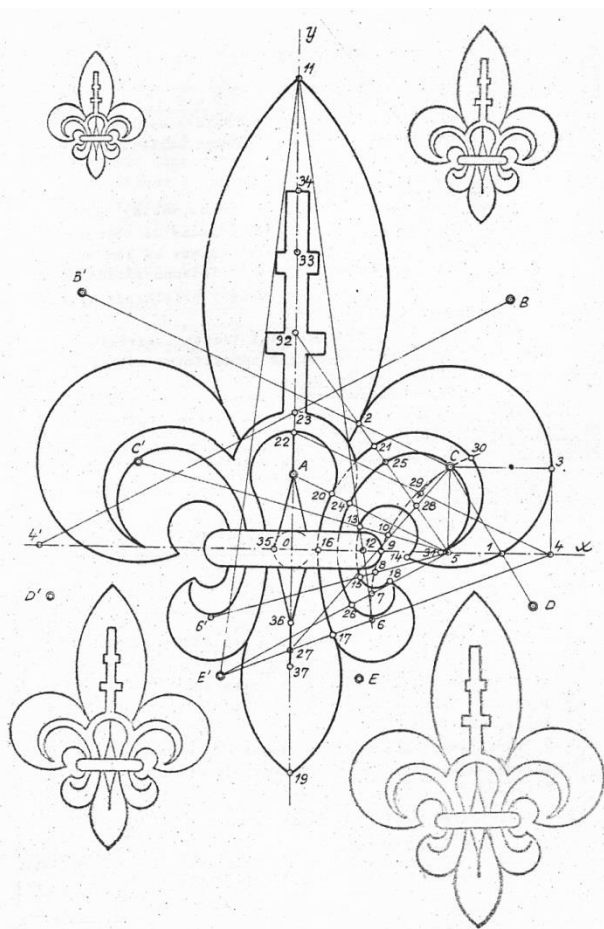
V Radošovciach sa Ozábalovcom narodilo 9 detí a dve v Nitre. Všetky deti, 3 dievčatá a 7 chlapcov, navštevovali školu v Zlatých Moravciach. Všetci synovia boli absolventi gymnázia Janka Kráľa v Zlatých Moravciach.

*Sedem bratov Ozábalových. Zľava: Viktor, Ivan, Ján, Jozef, Laco, Vladimír, Ľudovít.
Zlaté Moravce 1939*

Najstarší bol syn Vladimír, nadšený skaut a vodca skautských lesných škôl v Belušských Slatinách, člen náčelníctva SKS do roku 1939, neskôr dôstojník generálneho štábu armády Slovenskej republiky, ktorý sa po podpísaní Jaltskej dohody, teda dohody o rozdelení sfér vplyvu medzi víťazné mocnosti 2. svetovej vojny, rozhodol emigrovať. Spolu so svojim priateľom Jozefom Cígerom Hronským emigrovali cez Rakúsko a Taliansko do Argentíny. Jozef Cíger Hronský tu ostal a Vladimír Ozábal pokračoval až do USA. Žil a pracoval v meste Cleveland. Do vlasti sa už nevrátil. Zomrel v roku 1970 v USA na ostrove Sv. Vincenta kde je aj pochovaný.

Ďalší zo synov Ladislav, bol ako všetci bratia horlivým skautom ako v Zlatých Moravciach tak aj v Trnave (člen náčelníctva), kde sa po ukončení štúdií usadil. Bol všestranný nadaný - hral na niekoľko hudobných nástrojov, ovládal viacero svetových jazykov vrátane esperanta, je autorom technického nákresu konštrukcie znaku Slovenského skautingu – známa skautská ľalia.

Východiskom pri kresbe slovenského znaku je základná „ x “ a kolmice „ y “ na ktoré nanášame základné body konštrukcie A, B, C, D, E podľa mierky, ktorú sme si zvolili, ako to znázorňuje náčrt a súmerne ku tomu body B', C', D', E' .

Potom pokračujeme kresbou konštrukcie tak ako to návod uvádza.

Základné body (dané)

A	(0, 22)		
B	(62, 74)		
C	(45, 25)		súmerne
D	(70, -15)		zaručené
E	(20, -37)		podľa osí y

Konštrukcia znaku

Red	Určenie bodu	Konštrukcia	Red	Určenie bodu	Konštrukcia
1	$CO \times x$		20	$r(5,16) \times 4,5$	
2	$BC \times r(C,1)$	$5,74$	21	$r(5,16) \times 2,5$	$46,64$
3	$C,3 \times x$		22	$r(4,20) \times x$	$20,22 \times 2,22$
4	$3,4 \times x$		23	$A = x, y$	
5	$C,5 \perp x$		24	$r(4,20) \times 4,5$	$25,20$
6	$E,4 \times r(D,0)$		25	$r(5,24) \times 2,5$	
7	$E,5 \times r(D,0)$		26	$r(5,24) \times 2,5$	$25,20 \times 2,5$
8	$S,6' \times r(D,0)$		27	$E,4 \times x$	
9	$x \times r(D,0)$		28	$C,2' \times 2,5$	
10	$C,5 \times r(D,0)$		29	$r(1,0) \times x = 2,2$	
11	$r(2,2) \times y$	$2,11$	30	$r(2,2) \times r(2,0)$	$2,13$
12	$C,11 \times x$		31	$r(2,2) \times r(2,0) = 2,03$	$2,13 \times 2,13$
13	$r(10,12) \times C,5$		32	$E,5 \times y$	
14	$r(10,13) \times r(C,1)$	$19,74$	33	$32,33 = 32,23$	$20,13 \times 2,13$
15	$S,6' \times r(5,13)$	$19,75$	34	$32,34 = 32,4$	
16	$3,16 \times 4,2$		35	$4,5 \times x$	$4,32$
17	$r(4,16) \times E,4$	$16,17$	36	$0,36 = 0,4$	$23,36$
18	$r(6,17) \times r(8,15)$	$17,0 \times 17,0$	37	$0,37 = 0,22$	$23,37$
19	$r(4,17) \times y$	$17,0$			

• všetky odčítajú, • p. strany zomknutých oblúkov
* základné body sú za pomoci dĺžky 17,00

ZNAM SLOVENSKEHO JUNAKA
Autor: Laco Ozábal

Kópia originálu rozkresby – konštrukcie znaku Slovenského skautingu „Skautskej ľalie“ navrhnutej Ladislavom Ozábalom v roku 1946.

Tretí syn Viktor, študoval na gymnáziu v Zlatých Moravciach a zememeračské inžinierstvo na VUT v Brne. V r. 1939 bol pracovníkom katastrálneho úradu v Zlatých Moravciach, v rokoch 1938-1939 Vojenského zemepisného ústavu v Prahe a v rokoch 1939-1944 pracoval v Bratislave a v Harmanci. Bol vlastencom, antifašistom a v lete 1944 nadviazal styky s partizánmi. Pred vypuknutím Slovenského národného povstania odišiel na Prašivú a bol veliteľom tamojšieho partizánskeho práporu sformovaného z vojakov a dobrovoľníkov. Prápor pod jeho vedením bránil prístupy do Turca. Vyznamenal sa v protiútokoch na Priekopu a Vrútky. Posledný a osobitne prudký odpor kládol prápor nepriateľovi v priestoroch Nového Dvora, kde utrpel ťažké straty a kde padol i jeho veliteľ. V októbri 1945 jeho telesné pozostatky exhumovali. V r. 1946 bol in memoriam vyznamenaný Radom SNP I. triedy. Za zmienku stojí aj osobná spomienka jeho brata Ľudovíta (List pre múzeum SNP v Banskej Bystrici archivovaný

tamtiež). Výňatok zo vzpomienok týkajúci Zlatých Moraviec:

Jeho praporec potom prešiel azda jedným z najdlhších operačných úsekov v SNP. Z B.Bystrice na Zl.Moravce a stadiaľ na Vrútky a Martin. Ťažko dnes azda určiť všetky operácie tohoto útvaru, lebo z početného stavu asi 600 mužov väčšia časť padla pri Prichope, neskôr zbytok útvaru asi 95 mužov /podľa J.Janču a V.Hazucha/ bol zdecimovaný v poslednom boji o Turč.Sv.Martin. V tomto poslednom boji padol aj jeho veliteľ kpt.Ing V.Ozábala. Podľa udania známych účastníkov útvaru, zostalo po tomto boji najviac okolo 30 mužov, čo dnes tiež dosť ťažko zistiť.

V knihe Viléma Prečana sa tiež uvádza, že tento útvar ukoristil v Zl.Moravciach zbrane. Nie som si istý, či tento údaj je celkom presný a hodnotný. V Zl. Moravciach boli síce za I.republiky mobilizačné sklady a malá posádka, ktoré som osobne dobre poznal, lebo som v nich pracoval cez mobilizáciu v 38-om, ako aj pri prepade južných hraníc Slovenska v 39 roku. Po páde I.republiky boli však tieto sklady likvidované, takže o nejakých zbrojných skladoch v r. 1944 bolo azda ťažko hovoriť. Kpt.Ozábala tieto sklady poznal dobre, lebo v období prepadu južných hraníc bol veliteľom malej posádky a ako taký robil protiopatrenia. Posádka bola nymalá zrušená ešte toho roku.

Podľa rozhovoru s bratom, jeho jednotka ohcela pôvodne obsadiť Nitra. Nitra však bola už obsadená Nemcami. Praporec kpt.Ozábala obsadil Zl.Moravce po predb.prieskume v noci zo 4 na 5 sept. Zaisťoval sa v meste, urobil deštrukciu trate medzi Zl.Mor. a Nitrou a urýchlene začalo nakladanie obilia s veľkých skladov NUPODu do želez.vagónov, pre zásobenie povstaleckého územia. Bol to plný vlak obilia, ktorý v danej situácii mal iste obrovskú cenu pre povstalecké územie. Vo večerných hodinách 5.sept. útvar bez akéhokoľvek dotyku s nepriateľom sa stiahol na povstalecké územie.

Jozef Ozábala pri hrobe svojho brata Viktora na cintoríne v Skalici r. 1980

Ďalším synom bol Ján. Pedagóg, organizátor amatérskoho i profesionálneho bábkového divadla,. Pôvodne učiteľ v Šahách a v Spišskej Belej. Neskôr v roku 1955 sa stal riaditeľom Štátneho bábkového divadla. Tu pôsobil až do dôchodku. Patril k zakladateľom systému metodického usmerňovania záujmovej umeleckej činnosti, významne ovplyvnil rozvoj slovenského bábkarstva (riaditeľ divadla, režisér, autor bábkových hier a scénok /Krtovci, 1956, O ľudoch, zvieratkách a veciach, 1957 – s Ľ. Ozábalom, Divé husi, 1958, Zvedavý sloník, 1965, Odvážne zvieratká, 1970, Dedo a Machuľa, 1976, Škôlka zdravia, 1979, Letí šarkan, letí, 1979/, prekladateľ bábkových hier z češtiny, ruštiny, poľštiny a srbochorvátčiny), posmrtno vyšla jeho metodická príručka Sólita s bábkou (1982). V rokoch 1957 – 69 bol podpredseda čs. centra UNIMA (Medzinárodný bábkarský zväz), 1969 – 79 jeho predseda a 1979 – 81 tajomník jeho slovenskej sekcie, čestný člen UNIMA in memoriam. Zomrel v Bratislave v roku 1981.

Piatim synom bol Jozef. Pôvodným povoláním učiteľ v Semerove a Kolárovinciach. V mladosti horlivý skaut, stály inštruktor lesných škôl a vodcovských lesných škôl v Beluškých Slatinách, športovec a reprezentant gymnázia v Zlatých Moravciach v rôznych športových disciplínach. Bol pri zrode hokejovej histórie v Zlatých Moravciach. Po obsadení južného Slovenska Maďarskom bol úradnou mocou prevedený do stavu gážistov Slovenskej armády. Po absolvovaní vojenskej akadémie sa stal dôstojníkom Slovenskej armády. V roku 1948 bol „poslaný“ do zálohy v hodnosti štábný kapitán a neskôr v päťdesiatych rokoch ho degradovali, odobrli mu všetky hodnosti a vyznamenania. V roku 1948 sa vrátil späť k profesii učiteľa. Pracoval ako riaditeľ a učiteľ základných škôl a učňovskej školy, ako učiteľ a riaditeľ – ZŠ Trstice (1948-1951), ZŠ Cífer (1951-1955), Učňovskej školy kominárskej v Bratislave – Petržalke, ako učiteľ na UŠ Bratislava Vazovova ul., UŠ Bratislava Cádova ul., SOU Stavindustria, Bratislava, SOU Priemstav, Bratislava. Počas svojho života bol jedným zo spoluautorov školskej učebnice pre učňovský dorast Technológia III a autor bábkovej hry Dobrodružstvá Jožka a Danky na ceste za dedom Mrázom (vydané v roku 1956). Zomrel v Bratislave v roku 1986.

Šiesty syn Ivan, za mladi tiež horlivý skaut sa usadil v Skalici. Pôsobil tu v rôznych funkciách štátnej správy.

Najmladším a snád' najznámejší so synov bol Ľudovít, v roku 1946 absolvent Štátneho konzervatória v Bratislave, člen činohry a asistent réžie Slovenského národného divadla, potom riaditeľ a režisér Krajského divadla v Nitre a v rokoch 1961 až 1964 umelecký šéf malej scény SND.

V mladosti ale tiež i neskôr tiež horlivý skaut. V rokoch 1968 a v roku 1989 sa významnou mierou podieľal na znovuoobnovení činnosti slovenského skautingu. V roku 1990 mu bolo udelené najvyššie skautské vyznamenanie rad „Strieborného vlka“. Zomrel v Liptovskom Mikuláši pri pobyte na svojej obľúbenej a vlastnoručne zrekonštruovanej drevenici na Vyšnej Boci.

Jozef Ozábal, vnuk školského inšpektora Jozefa Ozábala

Použité zdroje vid' prílohy:

Štefan Papp, *pramene k článku Učiteľská osobnosť Jozefa Ozábala, „Záhorie“ 2/2011:*

Vladimír Blaho *vnuk inšpektora Jozefa Ozábala, článok: Rodina Ozábalovcov, „Záhorie“ 2/2011*

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre: Kalendár výročí osobností a udalostí okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce na rok 2015 (http://www.ksknitra.sk/KalVyr_2015_formatA4_naweb.pdf)

Literatúra o VIKTOROVI OZÁBALOVI vo fonde knižnice

Slovenský biografický slovník M-Q. - Zv. 4. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 362.

Lexikón osobností mesta Martin. - Martin : Vydavateľstvo Osveta, 2006. - S. 191 – 192.

Jozef Ozábal, *vnuk inšpektora Jozefa Ozábala: podrobnejšie životopisy detí inšpektora Jozefa Ozábala, fotografie a iné historické písomnosti z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi synovi inšpektora Jozefa Ozábala*

Inštruktorský zbor SLŠ Belužské Slatiny 1935.

Fotografia z pozostalosti po skautskom vodcovi Jozefovi Ozábalovi, popis fotografie z materiálu HK Slovenského skautingu vpravo

SLŠ Belužské Slatiny 1-10.8.1935, vodca: Vlado Ozábal-Perun v strede, inštruktori: Dr. Körper, prof. Hlavatý, MUC. Hovorka, St. Szekereš, J. Cožik, Jozef Ozábal - Pivo vpravo dolu. 37 absolventov. Družiny: Holuby 348bod., Jastrabi 336b., Bociani 325b., Havrani 293b., Rackovia (Čajky) 290b., Rybarci 282b. Zopis „Buď pripravený r.IX, č.1, str. 18. Na snímke je aj A. Macek vrchný rad druhý zľava.

Evidenčný list skautské Lesní školy - archiv LŠ ČSSR -					
F	Lesní škola názov	druh zemska	zomš Slovenská	zanéfení junáci	rok
1	Slovenská lesní škola				35
2	Slovenská lesní škola				
3	místo táborišťe	Slatiny pri Beluši			
4	doba	1-10.8.1935	dní	10	
5	zpráva průhládek				
6	zpráva o konání	Šes. Bud pripravený r.IX č.1 str. 18			
7	jiná zpráva uvedená v :				
8	vůdce školy adresa	Vl. Ozábal			
9	inštruktori	Dr. Körper, prof. Hlavatý MUC. Hovorka St. Szekereš J. Cožik J. Ozábal			
10	absolventi:	37			
11	pr. družina	37			
12	poznámky:	družiny a počet bodů v soutěži Holubi 348, Jastrabi 336, Bociani 325 Havrani 293, Rackovia 290, Rybarci 282			
13	Dokladový archiv LŠ, pořadové č.	I rok 35	str.	37	
14	8/3 79				

**SVAZ JUNÁKŮ SKAUTŮ A SKAUTEK
REPUBLICY ČESKOSLOVENSKÉ**

PROTEKTOR: Dr. T. G. MASARYK, PRESIDENT REPUBLICY ČESKOSLOVENSKÉ

Číslo 1824 V Praze dne 14. února 1935.

Bratr

Jozef Ozábal

ze Zl. Moravcích.

Náčelnictvo
Svazu Junáků Skautů a Skautek
republiky Československé

jmenovalo Tě
skautským vůdcem.

Práva a povinnosti obsahují knize „Organisace“

Dr. prof. Šimůnek
 zpravodaj Náčelnictva
Jaroslav Novák
 tajemník
Dr. Hončík
 zprávní zpravodaj

Vzal na vědomí

Dr. Hončík
 zprávní zpravodaj

Menovanie Jozefa Ozábalu skautským vodcom. Materiál z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi

1. oddiel SKS Zlatých Moravciach 1936 -1937. Vrchný rad tretí z prava Ľudovít Ozábal, v strede Jozef Ozábal, dolný rad v strede Ivan Ozábal. Fotografia z pozostalosti po skautskom vodcovi Jozefovi Ozábalovi

Klubovňa slov. kat. skautov Zl. Moravce 1936 -37. Asi v priestoroch gymnázia v Zl. Moravciach. Fotografia z pozostalosti po skautskom vodcovi Jozefovi Ozábalovi

Slovenská beseda na skautskej akadémii v Zl. Moravciach 17.II.1934. Jozef Ozábal prvý zľava. Fotografia z pozostalosti po skautskom vodcovi Jozefovi Ozábalovi

Príprava na skautský deň Zlaté Moravce 4.6.1935. Fotografia z pozostalosti po skautskom vodcovi Jozefovi Ozábalovi

Materiál Historickej komisie Slovenského skautingu k vzniku skautskej župy Nitra.

VZNIK SKAUTSKEJ ŽUPY N I T R A

2

V dňoch 25 a 26.mája 1929 sa v Nitre dobre vydarila organizácia skautských dní pod Nitrianskym hradom, kde bol postavený vzorový skautský tábor, kde prítomný krajinársky zpravodajca Jozef H o r k ý sa presvedčil, že v Nitre je dobrý koreň nášho hnutia. Pomýšlal o tom, že sa tu zriadí skautská župa.

Na podzim bola zvolaná porada nitrianskych činovníkov, na ktorej bola prejednaná záležitosť zriadenia skautskej župy nitrianskej.

Dňa 1.januára 1931 vstupuje nitrianska skautská župa do činnosti.

Prvým župným zpravodajcom bol Sväzom Junákov Skautov v Prahe menovaný doterajší okresný zpravodajca Ferdinand K l o c h á ň, školský inšpektor, tajomníkom Ján Šlahor odborný učiteľ štátnej meštianskej školy. Miesto okresného zpravodajcu obsadil Eužen Říman, profesor gymnázia, ktorý viedol zároveň R G oddiel a mal veľké zásluhy o rozkvet skautingu v Nitre.

R o z s a h ž u p y N i t r a :

1. Okres N i t r a - okresný zpravodajca Eužen Ř í m a n, tajomník Alexander Horn - Eužen Zelinka
2. Okres K o m á r n o - okr.zpravodajca Rudolf Merés, odb.učiteľ okr.zpravodajca Lucián Bíró, riad.gymnázia tajomník Ledislav Rizdorfer, prog.gymnázia
3. Okres L e v i c e - Matej L i s ý, riad.gymnázia/Kerol Klepš/o.z. tajomník prof.Jozef Sláma
4. Okres Nové Zámky - okresný zprav. Eduard Bartoš, riad.gymn. po ňom Ján Bende, riad.gymnázia, tajomník František Procházka, prof.gymn. tej.pre meštianskych skautov: prof.Jozef Mrenna
5. Okres Š a l a : okresný zpravodajca : Pavol Kaun, pošt.úradn. tajomník Jozef Náhlovský
6. Okres Topoľčany : okresný zpravodajca: Žigmund Zelinka, dôchodkár tajomník : Dezider Lechmann, techn.úradník
7. Okres Zlaté Moravce - okr.zpravodajca J. Ozábal, školský inšpektor tajomník prof.František Severa, J.Ozábal

V okrese Nitre, patrili oddiely nitrianske, a Topoľčanské, Do okresu Komárno Gúta, a Komárňanské oddiely, Do okresu Levice - levické oddiely a Gúta, Do okresu Šala, oddiely Šala, Močenok a Trnovec.

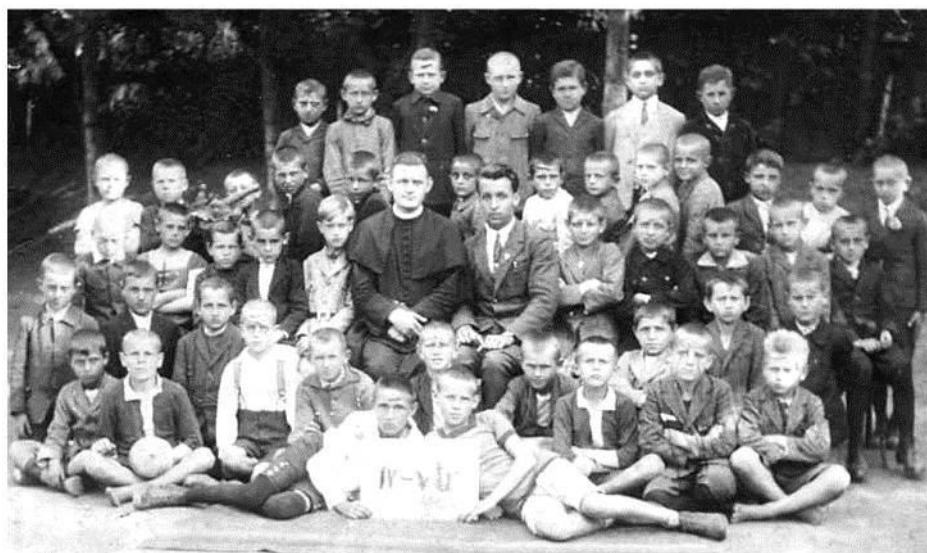
10.1989 Surový

Skautské dni Nitra máj 1929. Vlajkonosič skautov zo Zlatých Moraviec. Materiál z HK Slovenského skautingu

1. trieda gym. Zlaté Moravce 1926-27. Výlet na Inovec. Foto z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi

IV – V. tr. Zlaté Moravce š.r. 1929-1930. Foto z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi

Gymnázium Zlaté Moravce 1930/31. Foto z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi

4. trieda gymnázia Zlaté Moravce 1931/32. Foto z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi

Mliečna akcia na štátom reálnom gymnázium v Zlatých Moravciach š.r. 1931/32

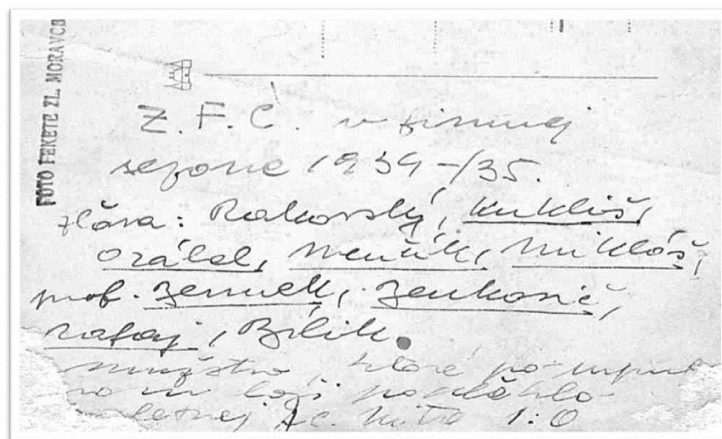
5. trieda gymnázia Zlaté Moravce 1932/33. Foto z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi

6. trieda gymnázia Zlaté Moravce 1933/34. Foto z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi

Dorastenecké futbalové družstvo Zlatých Moraviec 1931/32. Jozef Ozábal spodný rad prvý zľava.
Foto z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi

Hokejové družstvo ZFC Zlatých Moraviec 1934/35. Foto z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi

Vzpomienky Jozefa Ozábala z roku 1985 na šport v Zlatých Moravciach spísané pre Tibora Rakovského pre ním pripravovanú publikáciu o „Histórii športu a telovýchovy v Zlatých Moravciach“

1. Rok narodenia 1916, Radošovce, okres Senica.

2. K aktívnemu športovaniu som dospel prirodzeným vývojom od detských hier: V tých hrách, ktoré ma uspokojovali, v ktorých sa mi darilo, som sa zdokonaľoval. Tak rokmi sa snáď s riadnym prížmúrením ~~xxxxxxx~~ oboch očí mohlo povedať, že som športoval. Zlatomoravecké gymnázium som reprezentoval v medziškolských pretekoch v hádzanej, tenise a stolnom tenise. Za športový klub ZFC som hral ľadový hokej. a bol som v dorasteneckom ~~xxx~~ mužstve futbalu. S obľubou som sa venoval ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ pešej turistike a táborníckej činnosti v horách. v rámci skautingu. A pokiaľ moje lyžiarske umenie stačilo používal som ho len na pešiu turistiku.

V žiadnom z uvedených športov som nijako neprevyšoval ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ ^{športív} ani som nesledoval cieľ vyniknúť v niektorom zo športov na koriných. Nevedel som sa zrieknuť niektorého v prospech iného. A tak som mal možnosť vyžitia sa v každom ročnom období, v akomkoľvek počasí, cez školský rok i cez prázdniny.

3. ~~xxxxxxx~~ Oddiel ľadového hokeja vznikol v Zlatých Moravciach najpravdepodobnejšie v zime roku 1931/32. Nemám žiadne záznamy ~~xxxxxxx~~ alebo doklady, ktoré by to potvrdzovali. Ostáva mi len spoliehať sa na ~~xxxxxxx~~ 69 ročný mozok aby komentoval udalosť spred pol storočia. Pamät' vraví, že prvýkrát sme v Z.M. hrali hokej keď som chodil do V. triedy gymnázia a keď som ako brankár fasoval rovných 20 gólov. Iniciátorom vzniku oddielu ľadového hokeja bol profesor Otto Bennek. Shromáždil okolo seba študentov, a s elánom sa dal do tréningovania. ~~xxxx~~ v Z.M. dovtedy nikto hokej nehral ani hrať nevedel, ~~xxxxxxx~~ aby sme sokej pochopili čo od nás chce, zariadil prvého súpera AC Nitru ktorá v tom čase už hrala slušný hokej, Už pri rozkorčulovaní pred zápasom sa ukazoval podstatný

rozdiel v kvalite korčulovania. Rýchlosť, vedenie puku, súhra, strelba na bránku. Dostával som z toho strach. ^{Alex} Keď mi brankár Nitry Gabmayer ponúkal svoju ochrannú zamrežovanú masku na tvár, odmietal som. ~~xxxx~~ Nechcel som priznať strach. Prijal som ju až potom, keď mi ju hráči Nitry temer násilím ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ nasadili. A keď potom hráči Nitry ~~xxxxxxx~~ Valent, Sabó, Máčik, Beežný spustili hokejový koncert, mal som sa čo obracať. ~~xxxxxxx~~ Výsledok 20 : 0 a moje telo ako hmlička. No hlavná vec, tár bez poradenia. ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~

Maturitné tablo VIII.B gymnázia v Zlatých Moravciach 1941/42 1934/35. Foto z pozostalosti po Ludovítovi Ozábalovi

Dvor domu inšpektora Jozefa Ozábala v Zlatých Moravciach. Fotografia z pozostalosti po Jozefovi Ozábalovi